

**EGZAMIN MATURALNY
W ROKU SZKOLNYM 2015/2016**

**FORMUŁA DO 2014
(„STARA MATURA”)**

**GEOGRAFIA
POZIOM PODSTAWOWY**

**ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ
ARKUSZ MGE-P1**

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1. (0–2)

Obszar standardów	Opis wymagań
Korzystanie z informacji	Odczytanie informacji geograficznych przedstawionych na mapie i fotografii (II 1.1)

Schemat punktowania

2 p. – za podanie poprawnych nazw trzech obiektów.

1 p. – za podanie poprawnych nazw jednego lub dwóch obiektów.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawne odpowiedzi

A. Rymanów

B. Mogiła

C. Sucha Góra

Zadanie 2. (0–2)

Korzystanie z informacji	Odczytanie informacji geograficznych przedstawionych na mapie (II 1.1)
--------------------------	--

Schemat punktowania

2 p. – za podanie poprawnych nazw czterech obiektów.

1 p. – za podanie poprawnych nazw dwóch lub trzech obiektów.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawne odpowiedzi

Winiarska

Olzy

Tabor

Rudawka Rymanowska

Zadanie 3. (0–1)

Korzystanie z informacji	Wykonanie na podstawie mapy obliczeń matematyczno-geograficznych (II 2.2.a)
--------------------------	---

Schemat punktowania

1 p. – za poprawne obliczenia i poprawny wynik w metrach.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

500 m n.p.m. – 340 m n.p.m. = 160 m

Zadanie 4. (0–1)

Korzystanie z informacji	Selekcjonowanie informacji istotnych dla danego zagadnienia (II 1.3)
--------------------------	--

Schemat punktowania

1 p. – za podanie dwóch poprawnych cech.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

- Szlak prowadzi przez teren o urozmaiconej rzeźbie.
- Na szlaku leżą uzdrowiskowe miejscowości (Iwonicz-Zdrój i Rymanów-Zdrój) i obiekty turystyczne, np. pomnik przyrody, zabytki (Dom Zdrojowy i Stary Pałac).

Zadanie 5. (0–2)

Korzystanie z informacji	Porównanie obszarów przedstawionych na mapie (II 1.4)
--------------------------	---

Schemat punktowania

2 p. – za podanie czterech poprawnych różnic.

1 p. – za podanie trzech poprawnych różnic.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Przykładowe odpowiedziRóżnice w środowisku przyrodniczym:

- Obszar C3 jest w większości pokryty lasem, a obszar K3 jest bezleśny.
- Obszar C3 ma bardziej urozmaiconą rzeźbę terenu niż obszar K3.

Różnice w zagospodarowaniu:

- Tylko w polu K3 występuje zaporą wodną i sztuczny zbiornik wodny.
- Tylko w polu C3 występuje ujęcie wód mineralnych.

Zadanie 6. (0–1)

Korzystanie z informacji	Selekcjonowanie informacji istotnych dla danego zagadnienia (II 1.3)
--------------------------	--

Schemat punktowania

1 p. – za podanie dwóch poprawnych odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi Amatorzy sportów zimowych:

wyciąg narciarski

Turyści zainteresowani poznawaniem obiektów kultury materialnej:

zabytkowe kościoły (kapliczki)

Zadanie 7. (0–1)

Korzystanie z informacji	Wykonanie na podstawie mapy obliczeń matematyczno-geograficznych (II 2.2.a)
--------------------------	---

Schemat punktowania

- 1 p. – za poprawne obliczenia i poprawny wynik.
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

Skala mapy 1 : 50 000

1 mm – 50 m

Obliczenia

1 mm – 50 m

3 mm – x

x = 150 m

Zadanie 8. (0–2)

Tworzenie informacji	Przedstawienie powiązań w systemie człowiek – przyroda – gospodarka (III 1.1)
----------------------	---

Schemat punktowania

- 2 p. – za podanie dwóch poprawnych argumentów.
1 p. – za podanie jednego poprawnego argumentu.
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Przykładowe odpowiedzi

- Brak barier ograniczających działanie wiatru (brak zalesienia, otwarty teren).
- Turbiny wiatrowe zlokalizowano na stoku dowietrznym wzniesienia, na którym występują większe prędkości wiatru niż w niżej położonych obszarach.

Zadanie 9. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość następstw kształtu i ruchów Ziemi (I 1.2)
-------------------------	---

Schemat punktowania

- 2 p. – za cztery poprawne odpowiedzi.
1 p. – za dwie lub trzy poprawne odpowiedzi.
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawne odpowiedzi

P, F, P, F

Zadanie 10. (0–2)

Korzystanie z informacji	Opisanie procesu zachodzącego na obszarze przedstawionym na fotografii (II 3.1.b)
--------------------------	---

Schemat punktowania

- 2 p. – za podanie nazwy poprawnego procesu i poprawny opis procesu.
 1 p. – za podanie nazwy poprawnego procesu albo poprawny opis procesu.
 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawna odpowiedź

Proces: erozja wgłębna

Opis przebiegu np.:

W górnym biegu rzeki woda w korycie rzeczonym płynie z dużą prędkością, transportując dużą ilość materiału skalnego, który uderzając o podłoże skalne, silnie je żłobi. Prowadzi to do pogłębienia dna rzeki i powstania V-kształtnej doliny rzecznej.

Zadanie 11. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość genezy głównych rodzajów skał (I 1.8)
-------------------------	---

Schemat punktowania

- 1 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.
 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

C., D.

Zadanie 12. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość procesów geologicznych zewnętrznych kształtujących powierzchnię lądów (I 1.5)
-------------------------	---

Schemat punktowania

- 1 p. – za poprawną odpowiedź.
 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

korazja

Zadanie 13. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość procesów geologicznych zewnętrznych kształtujących powierzchnię lądów (I 1.5)
-------------------------	---

Schemat punktowania

- 1 p. – za podanie dwóch poprawnych cech środowiska przyrodniczego.
 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

- Występowanie suchego klimatu.
- Obecność luźnego materiału skalnego.

Zadanie 14. (0–3)

Korzystanie z informacji	Przedstawienie cech charakterystycznych wskazanego obszaru na podstawie źródła informacji (II 3.1.a)
--------------------------	--

Schemat punktowania

- 3 p. – za trzy poprawne odpowiedzi.
 2 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.
 1 p. – za jedną poprawną odpowiedź.
 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawne odpowiedzi

- a) B.
 b) B.
 c) A.

Zadanie 15. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość sieci rzecznej Polski (I 1.22)
-------------------------	--

Schemat punktowania

- 2 p. – za trzy poprawne odpowiedzi.
 1 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.
 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawne odpowiedzi

- 1 – Bałtyckie
 2 – Północne
 3, 4 – Czarne

Zadanie 16. (0–2)

a)

Korzystanie z informacji	Przedstawienie cech charakterystycznych wskazanego obszaru na podstawie źródła informacji (II 3.1.a)
--------------------------	--

Schemat punktowania

- 1 p. – za poprawną odpowiedź.
 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

D.

b)

Korzystanie z informacji	Przetworzenie informacji przedstawionych na mapie (II 1.8)
--------------------------	--

Schemat punktowania

- 1 p. – za poprawne uporządkowanie czterech regionów.
 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

B – D – A – C

Zadanie 17. (0–3)

Korzystanie z informacji	Przedstawienie zjawisk zachodzących na frontach atmosferycznych (II 3.1.b)
--------------------------	--

a)

Schemat punktowania

1 p. – za uzupełnienie rysunków nazwami właściwych frontów atmosferycznych.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

Rys. 1. front chłodny

Rys. 2. front ciepły

b)

Schemat punktowania

1 p. – za uzupełnienie rysunków nazwami właściwych mas powietrza.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

Rys. 1. od lewej: zimne, ciepłe

Rys. 2. od lewej: ciepłe, zimne

c)

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

D.

Zadanie 18. (0–3)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość mapy administracyjnej i parków narodowych Polski (I 8.1, 10.4)
-------------------------	--

a)

Schemat punktowania

2 p. – za poprawne uzupełnienie czterech komórek.

1 p. – za poprawne uzupełnienie dwóch lub trzech komórek.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawne odpowiedzi

Karkonoski – dolnośląskie – 4

Woliński – zachodniopomorskie – 2

b)

Schemat punktowania

1 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

Karkonoski – B

Woliński – C

Zadanie 19. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość zróżnicowania rozmieszczenia ludności na świecie (I 4.1)
-------------------------	--

Schemat punktowania

1 p. – za poprawny wybór trzech państw.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

Filipiny, Liban, Sri Lanka

Zadanie 20. (0–1)

Korzystanie z informacji	Przedstawienie skutków procesów demograficznych zachodzących w Polsce (II 3.1.b)
--------------------------	--

Schemat punktowania

1 p. – za wskazanie dwóch poprawnych skutków.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

- Rosnąca liczba ludności w wieku poprodukcyjnym powoduje wzrost obciążenia budżetu państwa wypłacanymi świadczeniami (renty, emerytury).
- W przyszłości może wystąpić niedobór siły roboczej i spadek wpływów do budżetu państwa z powodu odprowadzania podatków przez mniej liczną grupę pracujących.

Zadanie 21. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość typów zespołów miejskich (I 7.3)
-------------------------	--

Schemat punktowania

1 p. – za trzy poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

P, F, P

Zadanie 22. (0–2)

a)

Korzystanie z informacji	Przedstawienie zależności między zjawiskami zachodzącymi na danym obszarze (II 3.1.c)
--------------------------	---

Schemat punktowania

1 p. – za podanie poprawnego uzasadnienia.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Przykładowa odpowiedź

W Chinach i Indiach, pomimo większej produkcji energii elektrycznej ogółem niż w krajach lepiej rozwiniętych, produkcja energii na 1 mieszkańca jest niższa. Oznacza to mniejszą dostępność energii dla mieszkańców, pomimo dużej produkcji ogólnej.

b)

Korzystanie z informacji	Przedstawienie przyczyn zjawisk zachodzących na danym obszarze (II 3.1.b)
--------------------------	---

Schemat punktowania

1 p. – za podanie poprawnego wyjaśnienia.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

- W Chinach rośnie liczba ludności i dynamicznie rozwija się przemysł, co generuje wzrost produkcji energii.
- Niemcy osiągnęły wysoką produkcję energii na 1 mieszkańca. Popyt na energię jest zaspokojony i nie ma potrzeby dalszego dużego wzrostu produkcji energii.
- Usługi, które dominują w gospodarce Niemiec, nie stwarzają dużego popytu na energię, w przeciwieństwie do gospodarki Chin opartej na rozwoju tradycyjnego przemysłu.

Zadanie 23. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość wykorzystania alternatywnych źródeł energii (I 2.6)
-------------------------	---

Schemat punktowania

2 p. – za poprawne uzupełnienie trzech wierszy.

1 p. – za poprawne uzupełnienie dwóch wierszy albo za poprawne uzupełnienie kolumny *Energia*.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawne odpowiedzi

Norwegia – wód płynących – obecność licznych górskich rzek o dużym spadku

Islandia – geotermalna – położenie wyspy na ryfcie

Kalifornia – słoneczna – duża liczba dni z bezchmurną pogodą

Zadanie 24. (0–2)

Korzystanie z informacji	Przedstawienie skutków procesów demograficznych zachodzących w Polsce (II 3.1.b)
--------------------------	--

Schemat punktowania

- 2 p. – za poprawne wyjaśnienie dla przemysłu metalurgicznego i przemysłu lekkiego.
1 p. – za poprawne wyjaśnienie dla przemysłu metalurgicznego albo przemysłu lekkiego.
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Przykładowe odpowiedzi

Przemysł metalurgiczny:

Spadek udziału jest skutkiem zamykania w Polsce zakładów przemysłowych z powodu zmniejszenia zapotrzebowania na wyroby przemysłu surowcochłonnego oraz niższych cen wyrobów metalurgicznych na rynkach zewnętrznych.

Przemysł lekki:

Spadek udziału tego przemysłu wynika ze zmniejszenia eksportu wyrobów włókienniczych i odzieżowych oraz wzrostu konkurencyjności tanich towarów importowanych, produkowanych głównie w Azji Wschodniej.

Zadanie 25. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość zróżnicowania sposobów gospodarowania w rolnictwie Polski (I 3.1)
-------------------------	---

Schemat punktowania

- 2 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.
1 p. – za jedną poprawną odpowiedź.
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawne odpowiedzi

A., D.

Zadanie 26. (0–3)

a)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość zróżnicowania sposobów gospodarowania w rolnictwie Polski (I 3.1)
-------------------------	---

Schemat punktowania

- 1 p. – za podanie przyczyny.
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

- Tradycyjne dziedziczenie ziemi w wielodzietnych rodzinach wiejskich.
- Polityka państwa w okresie gospodarki socjalistycznej, niesprzyjająca powiększaniu powierzchni gospodarstw indywidualnych.

b)

Tworzenie informacji	Ocenianie zjawisk zachodzących w środowisku geograficznym (III 1.5)
----------------------	---

Schemat punktowania

2 p. – za wybór państwa i dwa poprawne argumenty.

1 p. – za wybór państwa i jeden poprawny argument.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Przykładowe odpowiedzi

Francja

- Udział dużych gospodarstw sprzyja specjalizacji i uzyskiwaniu dużych dochodów z produkcji rolnej.
- Udział dużych gospodarstw sprzyja mechanizacji prac, co przekłada się na wyższą wydajność pracy.

albo

Polska

- Rolnictwo ma w dużym stopniu naturalny charakter pod względem ekologicznym, wynikający z dużego udziału małych gospodarstw o zróżnicowanej strukturze upraw i hodowli.
- Małe gospodarstwa mają niższe dochody i przez to stosują mniej nawozów sztucznych oraz chemicznych środków ochrony roślin.

Zadanie 27. (0–2)

Tworzenie informacji	Scharakteryzowanie problemu istniejącego w środowisku geograficznym (III 2c)
----------------------	--

Schemat punktowania

2 p. – za cztery poprawne odpowiedzi.

1 p. – za dwie lub trzy poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Przykładowe odpowiedzi

Pozytywny:

- Powstawanie nowych miejsc pracy w usługach.
- Rozbudowa infrastruktury technicznej zwiększającej również komfort życia mieszkańców obszarów turystycznych.

Negatywny:

- Turystyka nie zapewnia stałych dochodów z powodu przewagi ofert pracy sezonowej.
- Wzrost popytu na żywność w sezonie letnim, co skutkuje wyższymi cenami, również dla stałych mieszkańców obszarów turystycznych.

Zadanie 28. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość mapy politycznej świata i udziału Polski w międzynarodowych działaniach w celu rozwiązywania konfliktów zbrojnych (I 8.1, 9.3)
-------------------------	--

Schemat punktowania

2 p. – za poprawne uzupełnienie dwóch wierszy w tabeli.

1 p. – za poprawne uzupełnienie jednego wiersza w tabeli albo za poprawne uzupełnienie kolumny *Nazwa państwa*.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawne odpowiedzi

Afganistan – C

Irak – D